

Gutxienez 45 lagun hil dira Filipinetako hurrikaran

MANILA

Gutxienez 45 lagun hil dira eta 200 zauritu Filipinetako Mindoro irlan (hegoaldean) atzo goizaldera izandako lurrikararen ondorioz. Manilatik jasotako datuen arabera, astinduak irlako etxe eta ondasunak txikitu egin zituen erabat, lurrikara luzea eta indartsua izan baitzen oso. Manilako sismologi institutuaren arabera, lau minutu iraun zuen eta Richter eskalan 7ra iritsi zen.

Fidel Ramos Filipinetako lehendakariak Mindoro Ekialdeko probintzia salbuespen egoeran jartzeko agindua eman zuen atzo Indonesiatik, estatuburu herrialde hartan baita Asia-Pazifikoko Elkarlaguntza Ekonomikorearen (APEC) gailurrean. Horrezaz gainera, Manilako Gobernuak 200 milioi dolarreko dirulaguntza onartu du kaltetuentzat.

Filipinetako hiriburuko sismologi institututik jakinarazi zuten, lehen lurrikararen ondoren indar txikiagoko beste 700dik gora nabaritu zituzten atzo goizera bitartean. Datozen egunetan, gainera, astindu gehiago izango dela espero dute. Institutuko adituen arabera, atzo goizaldera gertatutakoa Lubang failak (herrialde hartako hegoaldean) eragindako lurrikara indartsuenetakoa izan da, eta haren eragina Filipinetako hego eta erdialdean nabaritu zuten.

Rodolfo Valencia Mindoro Ekialdeko gobernadoreak atzo esan zuenez, hildakoen kopuruak gorantz egingo du seguruenara, asko baitira lurrikararen ondoren desagertutakoak. Kostaldeko zenbait lekutan 10 eta 15 metro bitarteko olatuak eragin zituen lurrikarak, eta itsaso bazterrean zeuden pertsona ugari eraman zituzten.

EZ DA LEHENA Hegoaldeko indartsuenetakoa izan arren, atzo goizaldea gertatutakoa ez da Filipinetan azken urteotan izan duten lurrikara gogorrena izan. 1990 urtean, 2.000 lagun inguru hil ziren Filipinetako iparraldeko gogor astindu zuen lurrikararen ondorioz. Orduko hark Richter eskalako 7,7 gradu indarra izan zuen, eta txikituta utzi zituen guztiz iparraldeko eskualde ugari.

Chretien Kanadako lehen ministroa, Carlos Salinas Mexikoko lehendakaria eta Jiang Zemin Txinakoa. REUTER

Asian eta Pazifikokoan merkatu librea osatzea hitzartu dute

2.020 urterako jada gauzatuta izatea adostu dute APEC Gailurrean

Asiako eta Pazifikoko herrialdeen artean merkatu librea osatzea hitzartu dute Asia-Pazifikoko Elkarlaguntza Ekonomikoko Gailurrean (APEC). Are gehiago, merkatu librea 2.020 urterako erabat gauzatuta izatea dute helburu APECeko partaide diren hemezortzi estatuburu eta gobernuburuak adostu dutenez.

BOGOR

Asia-Pazifikoko herrialdeen artean merkatu librea osatzea hitzartu ostean, merkatu librearen noiz egon behar duen gauzatuta ere adostu zuten atzo Bogorren (Indonesiako), Asia-Pazifikoko Elkarlaguntza Ekonomikoko Gailurrean (APEC). Bertoko

partaide diren hemezortzi estatuburu eta gobernuburuak egindako egutegiaren arabera, 2.020 urterako gauzatuta izan behar du Asia eta Pazifikoko herrialde guztien arteko merkatu libreak.

APECen hartutako erabakien arabera, lehendabizi herrialde garatuaren jarriko da martxan merkatu librea eta geroxeago garatze bidean dauden herrialdeetan. Epeei dagokienez, 2.010 urterako herrialde garatuaren gauzatuta izatea nahi dute eta 2.020rako herrialde guztietan, bai garatu eta bai garatze bidean daudenetan ere.

Asian eta Pazifikokoan bi mila milioi bizilagun baino gehiago bizi dira (munduko biztanleen erdiak). Munduan egiten den industria produkzioaren % 50 baino gehiago Asian eta Pazifikokoan egiten da eta munduko merkataritza mugimendurik handiena ere, kasik % 40, Asian eta Pazifikokoan dago.

HITZARTUTAKOAZ POZIK CLINTON

Bill Clinton Estatu Batuetako lehendakariak atzo adierazi zuenez, «APCEk Asia eta Pazifikokoan merkatu librea osatzea hitzartu izana, oso berri ona da Estatu Batuentzat, baita bertoko langileentzat ere». Clintonek Jakartan eskaini zuen prentsaurrekoan esan zuenez, «Estatu Batuetako esportazioen % 30 Asiarako izango dira eta EEB-Betako bi milioi langileren lanpostuak Asiako merkatuari daude lotuta». Gauzak horrela, «berri ona da APCEn adostutakoa».

APEC Gailurrean bildu diren estatuburu eta gobernuburuak honako hemezortzi herrialde hauek ordezkatu zituzte: Estatu Batuek, Kanada, Mexiko, Txile, Japonia, Hong Kong, Hego Korea, Taiwan, Txina, Thailandia, Malaysiako, Filipinak, Singapur, Brunei, Indonesia, Papua Ginea Berria, Australia eta Zeelanda Berria.

Portugalaren babesa eskatu dute ikasleek

JAKARTA

■ Estatu Batuek Jakartan duten enbaxada indarrez hartu zuten ikasleek bosgarren eguna egin zuten atzo egoitza diplomatikoaren barruan protestan. Indonesiako hiriburutik jakinarazi zuten, ordea, litekeena da bertatik irten eta Portugalen errefuxiatzea.

Bill Clinton EEB-Betako lehendakariak eta Warren Christopher Estatu idazkariak haien eskariari jaramonik ez egin izanak taktikaz aldatzera bultzatu ditu

Ekialdeko Timorko ikasleak, eta Portugal —herrialde hura izan zen Ekialdeko Timorren potentzia kolonizatzailea— babesa eskatzera behartu. Ikasleek bartzertu egin dute Indonesiako gertatutako aukera, euren segurtasuna arriskuan legokeela arrazoituta.

EEBBen enbaxadan sartu ondoren, Ekialdeko Timorko ikasleek hiru eskari egin zituzten: azken 20 urte hauetan kartzelan dagoen Xanana Gusmao buruzagi independentista askatzea, hark Timorrerako bake negoziatioetan parte hartzea eta, azkenik,

duela hiru urte gertatutako Dili-ko hilketa ikertzea.

Nazio Batuen arabera, Ekialdeko Timor Portugalena da oraindik, nahiz eta eskualde hartan Jakartako Gobernuak duen agente faktikoa. Eskualde hartan etengabeak dira giza eskubideen kontrako bortxaketak, eta nazioarteko erakundeek behin eta berriaz salatu dute hango egoera bortitza. Hori guztia salatzea du helburu Jakartan EEB-Bek duten enbaxadan Ekialdeko Timorko ikasle taldea egiten ari den protestaldiak.

LABURREAN

TAIWANGO tropa gubernamentalek Txinako herrixka bati eraso diote

Taiwango Defentsa Ministerioak aitortu egin du bere tropek Txinako Fijian probintziako herrixka bati eraso egin izana bonbardero baten bidez. Halaxe adierazi zuen atzo komunikatu batean. Bertan adierazi duenez, «istripu baten ondorioz, nahi gabe» egin zioten eraso. Horren ondorioz lau zibil zauritu ziren ●

GUATEMALAKO 881 lagun Mexikotik etxera bueltan

Mexikon dauden Guatemalako 881 errefuxiatuak etxerako bidea hartuko dute bihar, hilak 17. Halaxe adierazi zuen Nazio Batuetako Errefuxiatuenentzako Komisariatu Nagusiak (UNHCR). Bestalde, Guatemalako Gobernuak eta Guatemalako Batasun Iraultzaile Nazionala (URNG) egiten ari diren bake negoziatioetan indigenei buruzko eskubideen eta identitatearen gainean ezadostasun batzuk dituztela adierazi zuen atzo obernauk ●

TURKIAN segurtasun indarrek 13 kurdu hil dituzte

Turkiako Segurtasun indarrek hamahiru kurdu hil zituzten atzo Iğdir probintzian; halaxe adierazi zuten atzo iturri ofizialek. Horien arabera, Kurdistango Langileen Alderdiko (PKK) gerrilari talde bat Turkian sartu zen. Hori jakinik, Iğdir probintziako herrixkak miazteari ekin zioten tropa gubernamentalek ●

GOBERNUAREKIN lan egiteko prest Renamoko burua

Afonso Dhlakama Mozambikoko Erresistentzia Nazionaleko (Renamo) lehendakariaren ustez, irregulartasunak izan ziren azken hauteskundeetan. Uste hori izan arren, Gobernuarekin lan egiteko prest dagoela adierazi zion telefonoz Butros Gali Nazio Batuen Erakunde (NBE) dazkari nagusiari ●